

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ต้นทุนและผลตอบแทนของการเพาะเลี้ยงปลาสวยงามในจังหวัดราชบุรี

โดย

นายมนตรี สันตศักดิ์

สิงหาคม 2541

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์บัญชา ไตรวิทยาคุณ

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร

คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ (1) เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการเพาะเลี้ยงปลาสวยงามในจังหวัดราชบุรี (2) เพื่อศึกษาลักษณะการใช้จ่ายการผลิตของเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสวยงาม (3) เพื่อศึกษาปัญหาของการเพาะเลี้ยงปลาสวยงาม โดยศึกษาฟาร์มเพาะเลี้ยงปลาสวยงาม 3 ประเภท คือ ก.) ฟาร์มเพาะเลี้ยงปลาทอง ข.) ฟาร์มเพาะเลี้ยงปลาทองและปลาอื่น ๆ และ ค.) ฟาร์มเพาะเลี้ยงปลาทรงเครื่อง ปลาหางไหม้ และปลาอื่น ๆ

จำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลาสวยงามในตำบลสามเรือน อำเภอเมือง และตำบลคอนทราย อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี โดยแบ่งตามประเภทของฟาร์มเพาะเลี้ยงดังนี้ ฟาร์มเพาะเลี้ยงปลาทอง 26 ราย ฟาร์มเพาะเลี้ยงปลาทองและปลาอื่น ๆ 7 ราย ฟาร์มเพาะเลี้ยงปลาทรงเครื่อง ปลาหางไหม้และปลาอื่น ๆ 6 ราย รวมทั้งสิ้น 38 ราย

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แล้วนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทน โดยวิธีการคำนวณ หาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ ตามสภาพฟาร์มที่แตกต่างกันด้านการใช้ปัจจัยการผลิต ต้นทุนการผลิต และผลตอบแทน

จากผลการศึกษาพบว่า ฟาร์มเพาะเลี้ยงปลาทอง มีพื้นที่เพาะเลี้ยงเป็นบ่อซีเมนต์ขนาดพื้นที่เฉลี่ยต่อฟาร์ม 0.66 ไร่ มีต้นทุนทั้งหมด 156,942.52 บาท แยกเป็นต้นทุนผันแปร 139,906.60 บาท คิดเป็นร้อยละ 89.14 ต้นทุนคงที่ 17,036.32 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.86 ได้รับผลตอบแทนทั้งสิ้น 190,960 บาท คิดเป็นผลตอบแทนสุทธิ 51,054.40 บาท ผลตอบแทนเหนือต้นทุนที่เป็นเงินสด 109,374.40 บาท กำไรสุทธิ 34,017.48 บาท ฟาร์มเพาะเลี้ยงปลาทองและปลาอื่น ๆ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงเป็นบ่อซีเมนต์ขนาดพื้นที่เฉลี่ยต่อฟาร์ม 0.50 ไร่ มีต้นทุนทั้งหมด 139,366.13 บาท แยกเป็นต้นทุนผันแปร 126,285.69 บาท คิดเป็นร้อยละ 90.61 ต้นทุนคงที่ 13,080.44 บาท คิดเป็นร้อยละ 9.39 ได้รับผลตอบแทนทั้งสิ้น 154,000 บาท คิดเป็นผลตอบแทนสุทธิ 31,014.31 บาท ผลตอบแทนเหนือต้นทุนที่เป็นเงินสด 87,714.31 บาท กำไรสุทธิ 14,633.87 บาท ฟาร์มเพาะเลี้ยงปลาทรงเครื่องปลาหางไหม้ และปลาอื่น ๆ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงเป็นบ่อซีเมนต์ และบ่อดินขนาดพื้นที่เฉลี่ยต่อฟาร์ม 0.29 ไร่ และ 24.33 ไร่ ตามลำดับ มีต้นทุนทั้งหมด 363,059.24 บาท แยกเป็นต้นทุนผันแปร 313,480.84 บาท คิดเป็นร้อยละ 86.34 ต้นทุนคงที่ 49,578.40 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.65 บาท ได้รับผลตอบแทนทั้งสิ้น 497,800 บาท คิดเป็นผลตอบแทนสุทธิ 184,319.16 บาท ผลตอบแทนเหนือต้นทุนที่เป็นเงินสด 304,560.86 บาท กำไรสุทธิ 134,740.76 บาท

ปัญหาของการเพาะเลี้ยงปลาสวยงามคือปัญหาเรื่องน้ำเสียในพื้นที่บ่อดิน ปัญหาแหล่งไรแดงมีไม่เพียงพอกับความต้องการ การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงและปัญหาด้านการตลาดปลาสวยงาม